

Lekce: JEDNOTKY A ČÁSTI CELKU

- 1) Doplň čísla, aby výsledná věta byla pravdivá:
 - a) Číslo o jednu třetinu menší než 24 je...

 - b) Číslo o jednu čtvrtinu větší než 32 je...

 - c) Číslo o jednu šestinu menší než 36 je...

- 2) Doplň čísla, aby výsledná věta byla pravdivá:
 - a) Číslo 24 je o jednu třetinu menší než číslo...

 - b) Číslo 40 je o jednu pětinu menší než číslo...

 - c) Číslo 56 je o jednu šestinu větší než číslo...

- 3)
 - a) Kolik dm se vejde do 1 m?

 - b) Kolik dm^2 se vejde do 1 m^2 ?

 - c) Kolik dm^3 se vejde do 1 m^3 ?

- 4) Z laboratorní kádinky s vodou o přesném objemu 0,24 dm^3 jsme dvanáctkrát odčerpali 200 mm^3 vody. Kolik cm^3 vody v kádince poté zbylo?

- 5) Kolik mm^2 je pět čtvrtin z $1,6 \text{ cm}^2$?
- 6) O kolik cm^2 se liší dvě třetiny z 6 m^2 a polovina z 640 dm^2 ?
- 7) Objem barelu je 800 dm^3 , objem konve je 2200 cm^3 . Z barelu jsme odebrali 5 plných konví. Kolik litrů vody zůstalo v barelu?
- 8) Volně padající míč vyskočí po odrazu od země do tří pětín výšky, ze které padal. Míč byl puštěn z výšky $22,6 \text{ m}$. Do jaké výšky (v centimetrech) míč po odrazu vyskočí?
- 9) Silnici dlouhou $4,5 \text{ km}$ si vojáci rozdělili na 18 stejně dlouhých úseků. Kolik metrů měřil jeden úsek?
- 10) Policie musí prohlédnout videozáznam dlouhý 28 hodin a 45 minut. Jednu pětinu tohoto záznamu navíc musí kvůli kontrole vidět dva lidé. Pět policistů se dohodlo, že každý stráví prohlížením stejně dlouhou dobu. Kolik hodin a kolik minut potrvá práce (sledování záznamu) každého z nich?

- 11) V první dodávce je 240 kg nákladu. Ve třetí dodávce je o polovinu těžší náklad než ve druhé. V první dodávce je o polovinu lehčí náklad než ve druhé. Polovinu nákladu ze třetí dodávky vyložíme. Kolik kilogramů těžký náklad ve třetí dodávce zůstane?
- 12) Při běžkařském biatlonu musí závodník za každý netrefený terč oběhnout jedno trestné kolo. Nor oběhne 3 trestná kola za 4,8 minuty. Čech oběhne 5 trestných kol za sedm a tři čtvrtiny minuty.
- a) O kolik sekund se liší čas, který trvá běžcům oběhnout jedno trestné kolo?
 b) Nor musí oběhnout dvě trestná kola, Čech pouze jedno. O kolik sekund se budou lišit výsledné časy obou závodníků, pokud Nor má minutu a půl náskok?
- 13) Na stavbě se používají desky dvou typů. Desky typu A jsou o 30 % delší než desky typu B. Rozdíl mezi délkami desek je 90 cm. Kolik metrů měří deska typu A?
- 14) Délka prvního dílu filmu je o pětinu delší než druhého dílu. Délky obou dílů se od sebe liší o 18 minut. Kolik minut trvá první díl?

VÝSLEDKY PŘÍKLADŮ

1. a)16, b) 40, c) 30	2. a)36, b) 50, c) 48	3. a) 10, b) 100, c) 1000
4. 237,6	5. 200	6. 8 000
7. 789	8. 1356	9. 250
10. 6 h 54 min	11. 360	12. a) 3; b) 9
13. 3,9	14. 108	